

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse

EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom

(sonderende udtalelse på anmodning af Kommissionen)

(C/2025/5147)

Ordfører: **Krzysztof BALON**

Medordfører: **Sophia REISECKER**

Rådgivere	Jukka AHTELA (for Gruppe I) Kahina RABAHI (for medordføreren, Gruppe II) Ryszard SZARFENBERG (for ordføreren, Gruppe III)
Anmodning om udtalelse	Kommissionen, 31.1.2025
Retsgrundlag	Artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
Kompetence	Sektionen for Beskæftigelse, Sociale Spørgsmål og Unionsborgerskab
Vedtaget i sektionen	27.6.2025
Vedtaget på plenarforsamlingen	17.7.2025
Plenarforsamling nr.	598
Resultat af afstemningen (for/imod/hverken for eller imod)	126/46/20

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. Politikker til fattigdomsreduktion er kernen i EU's værdier og kræver en hurtig og effektiv indsats. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) fremlægger forslag til en omfattende EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom, der har til formål at udrydde ekstrem fattigdom med en rettighedsbaseret tilgang, hvor fattigdom anerkendes som en krænkelse af de grundlæggende rettigheder og en systemisk uretfærdighed. Udvalget opfordrer til en flerdimensionel definition af fattigdom, der omfatter sociale, psykologiske og politiske dimensioner sammen med materielle afsavn. Strategien for bekæmpelse af fattigdom bør fastsætte ambitiøse, målbare værktøjer og mål såsom at reducere fattigdommen med 50 % senest i 2030 og forbedre metoderne til opgørelse af fattigdom.

1.2. EØSU mener, at produktivitetsfremmende og beskæftigelsesfremmende strategier er nøgelfaktorer i bekæmpelsen af fattigdom. En af hjørnesteenene i strategien for bekæmpelse af fattigdom er at sikre **tilstrækkelig indkomst og social beskyttelse**, så der iværksættes og gennemføres standarder i medlemsstaterne i overensstemmelse med Rådets henstilling om en tilstrækkelig minimumsindkomst. Strategien bør gøre det muligt at håndtere hindringer for adgang til sociale ydelser og sikre gennemførelsen af principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder.

1.3. Strategien for bekæmpelse af fattigdom bør **bekæmpe fattigdom blandt personer i arbejde** ved at fremme aktive arbejdsmarkedspolitikker og kvalitetsjob – med holdbar beskæftigelse, rimelige lønninger og anstændige arbejdsvilkår – samt ordentlig gennemførelse af direktivet om passende mindstelønninger. Den bør støtte livslang læring med henblik på den digitale og den grønne omstilling.

1.4. **Universel adgang til økonomisk overkommelige sociale og væsentlige tjenester af høj kvalitet** er afgørende for forebyggelse af fattigdom. Strategien for bekæmpelse af fattigdom bør fremme offentlige investeringer i tjenester som sundhedspleje, socialt arbejde, boliger og uddannelse. Den bør håndhæve målene for den europæiske børnegaranti, bekæmpe energifattigdom og støtte udviklingen af den sociale økonomi.

1.5. Strategien skal have et **intersektionelt** og et kønsorienteret perspektiv og tage fat på specifikke sårbarheder og forskelsbehandling, som marginaliserede grupper oplever. Den bør forbedre indsamlingen af data om intersektionel fattigdom og undersøge måder, hvorpå man kan forhindre, at socioøkonomisk status fører til forskelsbehandling.

1.6. En effektiv gennemførelse kræver **solid styring, finansiering og deltagelse**. Strategien for bekæmpelse af fattigdom bør sikre, at personer, der oplever fattigdom, inddrages i alle faser af strategyklussen. Der bør overvejes en særlig EU-koordinator for bekæmpelse af fattigdom med de passende kompetencer, og finansieringen bør stå mål med ambitionen om at udrydde ekstrem fattigdom, samtidig med at der tages passende hensyn til social inklusion i den flerårige finansielle ramme for perioden efter 2027.

1.7. **Arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer** spiller en afgørende rolle i bekæmpelsen af fattigdom. Strategien for bekæmpelse af fattigdom bør støtte den sociale og civile dialog og yde bæredygtig finansiering til civilsamfundsorganisationer, så de kan arbejde for dem, der oplever fattigdom.

2. Udarbejdelsen af en EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom: baggrund for den sonderende udtalelse

2.1. EØSU understreger det presserende behov for at intensivere initiativer til bekæmpelse af fattigdom. Statistikker om og erfaringer blandt dem, der er berørt af fattigdom og social udstødelse, viser, at fremskridt på EU niveau og i medlemsstaterne har været utilstrækkelig, selv om der er truffet visse lovende foranstaltninger. Leveomkostningskrisen har tilspidset situationen i hele Europa og forværret bolig- og hjemløshedskrisen, som også er drevet af stigende energifattigdom. Sårbare grupper rammes uforholdsmæssigt hårdt af fattigdom. Fattigdom blandt personer i arbejde kræver særlig opmærksomhed. Virkningerne af krisen i sundheds- og plejesystemet, herunder udfordringer som følge af det stigende behov for langtidspleje, skal anerkendes. For bedre at forstå behovet for en resolut indsats fremlægger EØSU væsentlige data i et bilag til udtalelsen.

2.2. Målet med EU's første strategi nogensinde for bekæmpelse af fattigdom er at hjælpe folk med at få adgang til den nødvendige beskyttelse og de tjenester, de har behov for, og tackle de grundlæggende årsager til fattigdom ⁽¹⁾. I henhold til Europa-Kommissionens politiske retningslinjer for 2024-2029 vil denne strategi blive nøje tilpasset den nye handlingsplan for gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder ⁽²⁾. Andre relevante udtalelser, der er under udarbejdelse i EØSU i denne forbindelse, er udtalelser, der vedrører den nye handlingsplan for gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder ⁽³⁾ og det organiserede civilsamfunds anbefalinger til håndtering af leveomkostningskrisen ⁽⁴⁾.

3. Forslag og initiativer vedrørende EU's strategi for bekæmpelse af fattigdom

3.1. Et grundlæggende skift: tilsagn om at udrydde ekstrem fattigdom og en rettighedsbaseret tilgang

3.1.1. Strategien for bekæmpelse af fattigdom bør udgøre et grundlæggende politisk skift, der går videre end blot moderat nedbringelse af fattigdom. I overensstemmelse med FN's verdensmål for bæredygtig udvikling nr.1 skal målet være at afskaffe fattigdom. Dette kræver en ændring i narrativet, så fattigdom ikke defineres som en uundgåelig økonomisk bivirkning, men som en undgåelig krænkelse af de grundlæggende rettigheder som følge af systemisk uretfærdighed, der er rodfæstet i den ulige fordeling af velstand og magt. Strategien for bekæmpelse af fattigdom skal udstikke en klar kurs med mellemfristede, målbare mål for en væsentlig reduktion af fattigdommen i EU. For at udrydde fattigdommen skal der en bred vifte af politikker og foranstaltninger til fra EU-niveau til det lokale plan. Men det kræver også velfungerende arbejdsmarkedspolitikker, sociale tjenester, tilstrækkelig social beskyttelse, udvikling af den sociale økonomi og retfærdig beskatning.

⁽¹⁾ Opgavebeskrivelse til Kommissionens ledende næstformand med ansvar for sociale rettigheder og færdigheder, job af høj kvalitet og parathed, Bruxelles, den 1. december 2024, s. 6: https://commission.europa.eu/document/download/4cf63610-ed00-498a-a7c1-a2af5fd23173_en?filename=mision-letter-minzatu.pdf.

⁽²⁾ Politiske retningslinjer for den næste Europa-Kommission 2024-2029, Strasbourg, den 18. juli 2024, s. 20: https://commission.europa.eu/document/download/e6cd4328-673c-4e7a-8683-f63ffb2cf648_da.

⁽³⁾ Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse — Ny handlingsplan for gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder (initiativudtalelse) (EUT C, C/2025/4203, 20.8.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/4203/oj>).

⁽⁴⁾ Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse — Det organiserede civilsamfunds anbefalinger til håndtering af leveomkostningskrisen (initiativudtalelse) (EUT C, C/2025/5151, 28.10.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/5151/oj>).

3.1.2. Strategien bør udgøre en central del af retsstatsprincippet, demokrati og grundlæggende rettigheder. Vellykkede dagsordener for økonomisk konkurrenceevne og vækst kan støtte bestræbelserne på at afhjælpe fattigdom ved at skabe kvalitetsjob og ressourcer til gavn for alle. Strategien for bekæmpelse af fattigdom bør indeholde en omfattende, flerdimensionel definition af fattigdom baseret på en grundig analyse af de bagvedliggende årsager og de indbyrdes forbindelser mellem dem.

3.1.3. EU-strategien for bekæmpelse af fattigdom bør integrere ligestilling mellem kønnene og omfatte indsamling af kønsopdelte data, mål og indikatorer og målrettede tilgange over for sårbare grupper, herunder enlige mødre samt ældre kvinder. Medlemsstaterne bør undgå kønsdiskrimination i deres skattepolitikker og fjerne eller nedsætte moms betragteligt på sundhedsprodukter til kvinder.

3.1.4. Strategien kræver ambitiøse, målbare mål og afstukne veje. Den bør stadig forfølge de mål, der blev fastsat i Porto i 2021 (inden 2030 at nedbringe antallet af personer i risiko for fattigdom med 15 millioner mennesker herunder 5 millioner børn). Det ville også bidrage til at opfylde de målsætninger, der er fastsat i FN's verdensmål nr. 1 ⁽⁵⁾. EØSU anbefaler at forbedre metoderne til måling af fattigdom (herunder det såkaldte AROPE-tal, der afspejler andelen af personer, der er truet af fattigdom eller social udstødelse ⁽⁶⁾), EU-SILC ⁽⁷⁾ og referencebudgetter) med bidrag fra relevante interessenter, eventuelt gennem en særlig arbejdsgruppe.

3.2. Tilstrækkelig indkomst og social beskyttelse for alle

3.2.1. EØSU mener, at produktivitetsfremmende og beskæftigelsesfremmende strategier er nøgelfaktorer i bekæmpelsen af fattigdom. De grundlæggende årsager hertil bør bekæmpes af et mangesidet sæt politikker og foranstaltninger såsom arbejdsmarkeder, uddannelse, social sikring, social- og sundhedstjenester og boliger.

3.2.2. Det bør være en af hjørnestenene i EU's strategi for bekæmpelse af fattigdom at garantere en passende indkomst og social beskyttelse. EØSU gentager sin støtte til Rådets henstilling om en tilstrækkelig minimumsindkomst ⁽⁸⁾ for at fastsætte minimumsstandarder for medlemsstaterne.

3.2.3. Nationale og lokale strategier til bekæmpelse af fattigdom er afgørende for at sikre udformning, reform og gennemførelse af mindsteindkomstordninger og strukturel styrkelse af de sociale beskyttelsessystemer. De bør indeholde integrerede EU-foranstaltninger og nationale foranstaltninger til at tackle de udbredte utilstrækkelige kriterier for støtteberettigelse og manglende anvendelse af mindsteindkomstordninger og andre sociale ydelser samt tackle hindringer såsom manglende kendskab, administrativ kompleksitet, digitaliseringsudfordringer, stigmatisering og forskelsbehandling.

3.2.4. EØSU bemærker, at princip 15 og 17 i den europæiske søjle for sociale rettigheder bør gennemføres ⁽⁹⁾ fuldt ud. Strategien for bekæmpelse af fattigdom bør derfor sikre fuld gennemførelse af Rådets konklusioner om tilstrækkeligt høje pensioner ⁽¹⁰⁾.

3.3. Kvalitetsjob, rimelige lønninger og aktive arbejdsmarkedspolitikker til bekæmpelse af fattigdom blandt personer i arbejde

3.3.1. I strategien for bekæmpelse af fattigdom skal man anerkende, at beskæftigelse ikke er nogen automatisk garanti mod fattigdom. Fattigdom blandt personer i arbejde er et komplekst problem, der kræver en holistisk tilgang. *Kvalitetsjob* – der karakteriseres ved sikre former for ansættelseskontrakter, rimelige lønninger, jobsikkerhed, arbejdstagerrettigheder, balance mellem arbejdsliv og privatliv, stærke kollektive overenskomstforhandlinger og adgang til social beskyttelse – er afgørende.

⁽⁵⁾ https://sdgs.un.org/goals/goal1#targets_and_indicators.

⁽⁶⁾ AROPE (people at risk of poverty or social exclusion) afspejler den andel af den samlede befolkning, der er truet af fattigdom eller social udstødelse. Det er den vigtigste indikator til overvågning af 2030-målet for bekæmpelse af fattigdom og eksklusion, og det var en nøgleindikator for overvågning af EU-2020 strategiens mål for fattigdomsbekæmpelse: [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:At_risk_of_poverty_or_social_exclusion_\(AROPE\)](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:At_risk_of_poverty_or_social_exclusion_(AROPE)).

⁽⁷⁾ EU-statistikker over indkomstforhold og levevilkår (EU-SILC) publiceres i en onlinepublikation fra Eurostat, der beskriver indikatorer og datasæt fra Den Europæiske Unions (EU) statistikker om indkomstforhold og levevilkår, der offentliggøres i Eurostats formidlingsdatabase: [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=EU_statistics_on_income_and_living_conditions_\(EU-SILC\)_methodology](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=EU_statistics_on_income_and_living_conditions_(EU-SILC)_methodology).

⁽⁸⁾ Rådets henstilling af 30. januar 2023 om en tilstrækkelig mindsteindkomst, som sikrer aktiv inklusion 2023/C 41/01 (EUT C 41 af 3.2.2023, s. 1), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=oj:JOC_2023_041_R_0001.

⁽⁹⁾ Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse — Ældre i beskæftigelse — systemiske faktorer ved valget af at arbejde længere (sonderende udtalelse på anmodning af det polske formandskab for Rådet for Den Europæiske Union) (EUT C, C/2025/2017, 30.4.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/2017/oj>).

⁽¹⁰⁾ Rådets konklusioner om pensioners tilstrækkelighed, 20. juni 2024: <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/epsco/2024/06/20/>.

3.3.2. EØSU glæder sig over den aftale om lønninger, man kan leve af, som er opnået gennem ekspertmøder om lønninger og godkendt af ILO's styrende organ, og som anerkender ILO's bidrag til at mindske fattigdom og ulighed ⁽¹¹⁾.

3.3.3. Der er behov for flere investeringer i systemer for livslang læring. Ikkeformel og uformel læring bør styrkes ⁽¹²⁾. Der er behov for solide strukturreformer af aktive arbejdsmarkedspolitikker, samtidig med at de sociale sikringsordninger tilpasses, så de yder passende støtte, og økonomisk inaktive og arbejdsløse integreres bedre på arbejdsmarkedet og i den sociale økonomi. EØSU støtter opfordringerne i Draghirapporten til at styrke investeringer og beskæftigelse i landdistrikter, mindre byer og landsbyer.

3.3.4. En korrekt gennemførelse af rammedirektivet fra 2022 om mindstelønninger er afgørende med et mål om skabe opadgående konvergens.

3.3.5. Det er altafgørende at forholde sig til vedvarende lønforskelle, og det kræver en fuldstændig og rettidig gennemførelse af direktivet om længennemsigthed.

3.4. *Universel adgang til tjenester af høj kvalitet til en overkommelig pris for alle*

3.4.1. For at forebygge og nedbringe fattigdom er det afgørende at sikre universel og ikkediskriminerende adgang til en bred vifte af prismæssigt overkommelige tjenester af høj kvalitet. Dette omfatter ikke kun basale tjenesteydelser som energi, vand, sanitet, transport og digital kommunikation, men også andre tjenester som beskæftigelse, boliger, sundhedspleje (herunder mental sundhed, tandpleje og synspleje), sociale tjenester, herunder langtidspleje, og uddannelse (herunder førskoleundervisning og pasning af mindre børn). Dette kan medføre, at der er behov for yderligere EU-foranstaltninger og nationale foranstaltninger.

3.4.2. Strategien for bekæmpelse af fattigdom bør fremme offentlige investeringer i disse tjenesteydelser og hvor relevant gennemføre princippet om fælles skabelse med inddragelse af borgerne og deres organisationer ⁽¹³⁾, for at sikre overkommelige priser og kvalitet, navnlig for sårbare grupper, under behørig hensyntagen til de offentlige financers bæredygtighed. Investeringer i tjenesteydelser af almen interesse bør betragtes som investeringer i fremtiden.

3.4.3. Specifikke foranstaltninger bør omfatte håndhævelse af målene for den europæiske børnegaranti for førskoleundervisning og børnepasning, styrkelse af det offentlige tilbud om langtidspleje, stræben efter økonomisk overkommelige boliger og energi (ved hjælp af værktøjer såsom håndhævelse af forbud mod energiabrydelser) og forøgelse af ESF +-minimumstildelingen til hjælp i tilfælde af mangel på mad og materielle afsavn.

3.4.4. Under hensyntagen til de nationale kompetencer bør EU's politik fremme en universel ret til en passende bolig og tilskynde medlemsstaterne til at udvide socialt boligbyggeri og yde økonomisk støtte til dem, der er ramt af boligmanglen. EØSU foreslår et nyt mål for økonomisk overkommelige boliger i handlingsplanen for gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder, efterfulgt af en EU-strategi for hjemløshed baseret på benchmarking af national bedste praksis og gensidig læring. Strategien for bekæmpelse af fattigdom bør omfatte en gensidig forståelse af det komplekse fænomen, hjemløshed. Det forudsætter en blanding af støtte og styrkelse af samarbejdet mellem de sociale myndigheder i medlemsstaterne.

3.4.5. Den europæiske platform for bekæmpelse af hjemløshed (EPOCH) bør om nødvendigt evalueres og tilpasses.

3.4.6. EØSU gentager sin opfordring til, at der afsættes tilstrækkelige midler til fuldt ud at gennemføre børnegarantien, herunder passende investeringer i økonomisk overkommelige og tilgængelige børnepasningsordninger af høj kvalitet også i institutioner. For at bryde den onde cirkel af fattigdom mellem generationerne er det afgørende at sikre adgang til kunst, kultur, sport og fritidsaktiviteter, og dette bør fremmes gennem særlige indsatsområder i fremtidige Et Kreativt Europa, Erasmus+-fonde og ESI-fondene. EØSU's udtalelser om ungdomsgarantien og ligebehandling af unge på arbejdsmarkedet har fremhævet specifikke fokusområder, som vil påvirke fattigdommen blandt unge.

⁽¹¹⁾ <https://www.ilo.org/living-wages>.

⁽¹²⁾ Se den europæiske kvalifikationsramme <https://esco.ec.europa.eu/en/about-esco/escopedia/escopedia/european-qualifications-framework-eqf>.

⁽¹³⁾ Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om fælles skabelse af forsyningspligtigheder som et bidrag til et mere deltagelsesbaseret demokrati i EU (initiativudtalelse) (EUT C 486 af 21.12.2022, s. 76).

3.4.7. Det er af afgørende betydning, at strategien for bekæmpelse af fattigdom tager fat på de udfordringer, som ældre står over for med hensyn til risiko for fattigdom, social udstødelse og ensomhed. Det er afgørende, at der i forbindelse med pensionsreformer, som baseres på særlige træk ved de nationale sociale sikringsordninger, blandt andre aspekter tages højde for behovet for at opretholde og om muligt forbedre ældres levestandard.

3.4.8. Kommissionen og medlemsstaterne bør overveje at skabe en ramme for bekæmpelse af psykosociale risici. Faciliteter til mental sundhed skal være tilgængelige og økonomisk overkommelige.

3.4.9. Forebyggelse af energifattigdom, hvor man sikrer lige adgang til energi og energiforsyningssikkerheden til overkommelige priser bør være en europæisk prioritet. Med henblik herpå bør medlemsstaterne tilskyndes til at udarbejde nationale planer og politikker for at udrydde energifattigdom, der integrerer og sikrer sammenhæng på tværs af alle EU-politikker og nationale politikker og finansieringsinstrumenter ⁽¹⁴⁾.

3.4.10. I takt med at tjenester digitaliseres, skal tilgængelige, prismæssigt overkommelige og fysiske alternativer samt vejledning, der er let at navigere i, opretholdes for at forhindre digital udstødelse. EØSU efterlyser et memorandum om anvendelsen af kunstig intelligens og datadrevne velfærdspolitikker for fuldt ud at vurdere deres konsekvenser og de potentielle risici ved overvågning, kontrol og forskelsbehandling af personer, der oplever fattigdom, og andre sårbare grupper. Der bør også gennemføres en konsekvensanalyse af socialarbejderes arbejdsvilkår, når de anvender de digitale værktøjer.

3.5. *Håndtering af intersektionel fattigdom og specifikke sårbarheder*

3.5.1. Fattigdom falder sammen med flere former for dårlige vilkår.

3.5.2. Det kræver en bedre indsamling af data på EU-plan vedrørende intersektionel fattigdom, hvor det er relevant, navnlig den sociale resultattavle.

3.5.3. EU bør undersøge, hvordan man kan undgå socioøkonomisk status, der kan føre til forskelsbehandling, og bekæmpe stigmatisering og ulige behandling.

3.5.4. EØSU opfordrer fortsat til effektive instrumenter til bekæmpelse af forskelsbehandling ved at revurdere indførelsen af et direktiv om ligebehandling.

3.5.5. Strategien for bekæmpelse af fattigdom bør fremme adgangen til arbejde af høj kvalitet, social beskyttelse, rimelige lønninger og væsentlige tjenester for migranter og asylansøgere. EØSU bemærker, at der i nogle medlemsstater findes specifikke foranstaltninger, der omfatter papirløse personer, herunder veje til legalisering.

3.5.6. Strategien for bekæmpelse af fattigdom bør tage fat på kriminaliseringen af fattigdom, herunder hjemløshed og solidaritetshandlinger. Fattigdom er ofte en stor hindring for adgangen til domstolsprøvelse. Mennesker, der lever i fattigdom, har vanskeligere ved at få retshjælp og sikre sig advokatbistand.

3.6. *Solid styring, finansiering, deltagelse og finanspolitisk retfærdighed*

3.6.1. En effektiv gennemførelse af strategien for bekæmpelse af fattigdom kræver en stærk styring og passende koordinering i og mellem EU-institutionerne. Man bør overveje en særlig EU-koordinator for bekæmpelse af fattigdom med de nødvendige kompetencer til at sikre politikkoherens. Der er behov for en horisontal tilgang på tværs af alle EU-politikker, hvor man ser nærmere på og om nødvendigt måler virkningen på fattigdom og nedbringelsen af uligheder. Der er behov for klare overvågningsrammer og fremskridtsindikatorer samt formidling af bedste praksis og benchmarking inden for det europæiske semester. Tilstrækkelige ressourcer (budget og personale) er også vigtige for at sikre en virkningsfuld gennemførelse.

⁽¹⁴⁾ Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om bekæmpelse af energifattigdom og EU's modstandsdygtighed over for udfordringer set fra et økonomisk og socialt perspektiv (sonderende udtalelse på anmodning af det tjekkiske rådsformandskab) (EUT C 486 af 21.12.2022, s. 88), punkt 1.1 og 1.3.

3.6.2. Medlemsstaterne bærer hovedansvaret for at nå dette mål. Strategien for bekæmpelse af fattigdom er afgørende for at koordinere tilgangen, men de nationale regeringer skal træffe de respektive beslutninger og foranstaltninger. Strategien til bekæmpelse af fattigdom bør fremme og støtte stærke, deltagelsesbaserede nationale strategier for bekæmpelse af fattigdom i alle medlemsstater med mulighed for, at kandidatlandene på et senere trin kan blive omfattet heraf. De nationale strategier for bekæmpelse af fattigdom bør ikke kun fastlægge systemer, men også udforme politikker til støtte for aktiveringen af rettigheder, hvor det er relevant. ESF+ og andre samhørighedsinstrumenter bør tilskynde til vedtagelse og gennemførelse af ambitiøse nationale strategier for bekæmpelse af fattigdom med målbare, tidsbestemte målsætninger, der er i overensstemmelse med EU's mål for fattigdomsbekæmpelse. Det europæiske semester bør fortsat være den afgørende mekanisme til overvågning af og støtte til sociale investeringer under nationale strategier for bekæmpelse af fattigdom, navnlig gennem landespecifikke henstillinger.

3.6.3. Det er helt afgørende, at finansieringen støtter ambitionen om i væsentlig grad at reducere og udrydde fattigdom. De politiske beslutningstagere bør tilpasse finansiering af fattigdomsbekæmpelse til skattesystemer, der bevarer den økonomiske dynamik og samtidig sikrer retfærdighed (potentielt støtter progressive nationale skattereformer eksempelvis af formueskat og skat på kursgevinster). Udviklingen hen imod målene for bekæmpelse af fattigdom og politiske reformer og investeringer med henblik på at gennemføre strategien for bekæmpelse af fattigdom og de nationale strategier for bekæmpelse af fattigdom bør medtages i henstillingen i forbindelse med det europæiske semester. Man bør i de nationale reformprogrammer og gennem de nationale strategier for bekæmpelse af fattigdom lægge vægt på sociale investeringer i de landespecifikke henstillinger, navnlig inden for uddannelse, sundhedspleje, social beskyttelse og social inklusion. Dette kan omfatte prioritering af social inklusion i FFR efter 2027 (eventuelt sammenkædning af midler med vedtagelsen af de nationale strategier for bekæmpelse af fattigdom) og reform af EU's økonomiske styring (det europæiske semester, finanspolitiske regler) for at prioritere sociale og miljømæssige mål og udelukke nødvendige investeringer fra underskudsberegninger.

3.6.4. EØSU støtter de europæiske arbejdsmarkedsparters forslag om nye indikatorer, som supplerer BNP på det sociale, økonomiske og miljømæssige område ⁽¹⁵⁾, og har efterlyst en resultattavle, der ikke er begrænset til BNP ⁽¹⁶⁾.

3.7. *Arbejdsmarkedsparternes og civilsamfundsorganisationernes rolle i bekæmpelsen af fattigdom*

3.7.1. Arbejdsmarkedsparternes særlige rolle og deres mulighed for at medvirke til i væsentlig grad at nedbringe fattigdom skal respekteres fuldt ud i strukturerne for den sociale dialog. De kan navnlig medvirke til at skabe kvalitetsjob og øge den kollektive overenskomstdækning som foreslået i direktivet om mindstelønninger.

3.7.2. For effektivt at fungere som talerør for dem, der oplever fattigdom, og sætte dem i stand til at tale deres egen sag, har civilsamfundsorganisationer brug for solide beskyttelsesrammer og bæredygtig, målrettet finansiering på europæisk, nationalt såvel som på lokalt plan. EØSU opfordrer til netværk, der forbinder relevante civilsamfundsorganisationer i alle medlemsstater på alle niveauer. Sådanne netværk, herunder mindre græsrodsorganisationer, skal sættes i stand til systematisk at dele viden, udvikle strategier til bekæmpelse af fattigdom og forstærke deres kollektive stemme i den fælles udformning af politikker. Medlemsstaterne skal sikre disse netværks uafhængighed og deres ret til fortalervirksomhed og samtidig sørge for, at de får stillet tilstrækkelige ressourcer til rådighed.

Bruxelles, den 17. juli 2025.

Oliver RÖPKE

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽¹⁵⁾ Supplementing GDP as welfare measure: <https://est.etuc.org/wp-content/uploads/2021/05/FINAL-BEYOND-GDP-SOCIAL-PARTNERS-EU.pdf>.

⁽¹⁶⁾ Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »tiltag, der rækker ud over BNP, med henblik på en vellykket genopretning og en bæredygtig og modstandsdygtig økonomi i EU« (initiativudtalelse) (EUT C 152 af 6.4.2022, s. 7).

BILAG

Følgende ændringsforslag opnåede mindst en fjerdedel af stemmerne, men blev forkastet under debatten (forretningsordenens artikel 74, stk. 3):

ÆNDRINGSFORSLAG 2**SOC/829 — EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom****Punkt 3.1.1****Ændres som følger:**

Sektionens udtalelse	EØSU's ændringsforslag
Strategien for bekæmpelse af fattigdom bør udgøre et grundlæggende politisk skift, der går videre end blot moderat nedbringelse af fattigdom. I overensstemmelse med FN's verdensmål for bæredygtig udvikling nr.1 skal målet være at udrydde fattigdom. Dette kræver en ændring i narrativet, så fattigdom ikke defineres som en uundgåelig økonomisk bivirkning, men som en undgåelig krænkelse af de grundlæggende rettigheder som følge af systemisk uretfærdighed, der er rodfæstet i den ulige fordeling af velstand og magt . Strategien for bekæmpelse af fattigdom skal udstikke en klar kurs med mellemfristede, målbare mål for en væsentlig reduktion af fattigdommen i EU. For at udrydde fattigdommen skal der en bred vifte af politikker og foranstaltninger til fra EU-niveau til det lokale plan. Men det kræver også velfungerende arbejds-markedspolitikker, sociale tjenester, tilstrækkelig social beskyttelse, udvikling af den sociale økonomi og retfærdig beskatning.	Strategien for bekæmpelse af fattigdom bør udgøre et grundlæggende politisk skift, der går videre end blot moderat nedbringelse af fattigdom. I overensstemmelse med FN's verdensmål for bæredygtig udvikling nr.1 skal målet være at udrydde fattigdom. Dette kræver en ændring i narrativet, så fattigdom ikke defineres som en uundgåelig økonomisk bivirkning, men som en undgåelig krænkelse af menneskelig værdighed . Strategien for bekæmpelse af fattigdom bør udstikke en klar kurs med mellemfristede, målbare mål for en væsentlig reduktion af fattigdommen i EU. For at udrydde fattigdommen skal der en bred vifte af politikker og foranstaltninger til fra EU-niveau til det lokale plan. En vellykket håndtering af fattigdom kræver velfungerende arbejds-markedspolitikker, sociale tjenester, tilstrækkelig social beskyttelse, udvikling af den sociale økonomi og retfærdig beskatning.

Begrundelse

For at undgå en ideologisk debat, der rækker ud over denne udtalelses fokus, sigter ændringsforslaget mod at finde frem til et anstændigt kompromis i et mere afbalanceret sprog.

Resultat af afstemningen:

For: 80

Imod: 96

Hverken for eller
imod: 5

ÆNDRINGSFORSLAG 4**SOC/829 — EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom****Punkt 3.3.1****Ændres som følger:**

Sektionens udtalelse	EØSU's ændringsforslag
I strategien for bekæmpelse af fattigdom skal man anerkende, at beskæftigelse ikke er nogen automatisk garanti mod fattigdom. Fattigdom blandt personer i arbejde er et komplekst problem, der kræver en holistisk tilgang. Kvalitetsjob – der karakteriseres ved sikre former for ansættelseskontrakter , rimelige lønninger, jobsikkerhed, arbejdstagerrettigheder, balance mellem arbejdsliv og privatliv, stærke kollektive overenskomstforhandlinger og adgang til social beskyttelse – er afgørende.	I strategien for bekæmpelse af fattigdom bør man anerkende, at beskæftigelse ikke altid er nogen garanti mod fattigdom. Fattigdom blandt personer i arbejde er et komplekst problem, der kræver en holistisk tilgang. Kvalitetsjob – der indeholder aspekter såsom bæredygtig beskæftigelse i velfungerende og produktive virksomheder, herunder rimelige lønninger, jobsikkerhed, arbejdstagerrettigheder, balance mellem arbejdsliv og privatliv, kollektive overenskomstforhandlinger og adgang til social beskyttelse – er afgørende.

Begrundelse

Beskæftigelse kan meget ofte betragtes som en betydelig garanti mod fattigdom. Dette bør afspejles tydeligt i teksten. Selv om der ikke er behov for at gå i debat om definitionen af »kvalitetsjob« her, kunne man overveje et kompromis, hvor der på en afbalanceret måde fremhæves nogle af de centrale elementer i et sådant koncept.

Resultat af afstemningen:

For: 72

Imod: 98

Hverken for eller
imod: 4

ÆNDRINGSFORSLAG 6**SOC/829 — EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom****Punkt 3.4.3****Ændres som følger:**

Sektionens udtalelse	EØSU's ændringsforslag
Specifikke foranstaltninger bør omfatte håndhævelse af målene for den europæiske børnegaranti for førskoleundervisning og børnepasning, styrkelse af det offentlige tilbud om langtidspleje, stræben efter økonomisk overkommelige boliger og energi (<i>ved hjælp af værktøjer såsom håndhævelse af forbud mod energiabrydelser</i>) og forøgelse af ESF+-minimumstildelingen til hjælp i tilfælde af mangel på mad og materielle afsavn.	Specifikke foranstaltninger bør omfatte håndhævelse af målene for den europæiske børnegaranti for førskoleundervisning og børnepasning, styrkelse af det offentlige tilbud om langtidspleje, stræben efter økonomisk overkommelige boliger og energi (<i>f.eks. sikring af kontinuerlig adgang til energi for personer i sårbare situationer som en garanti-foranstaltning til forebyggelse af udstødelse og fattigdom</i>) og forøgelse af ESF+-minimumstildelingen til hjælp i tilfælde af mangel på mad og materielle afsavn.

Begrundelse

Der bør også henvises til konkret adgang til energi. Kontinuerlig adgang omfatter forebyggelse af afbrydelser, men dækker bredere.

Resultat af afstemningen:

For: 74

Imod: 105

Hverken for eller
imod: 5

ÆNDRINGSFORSLAG 7**SOC/829 — EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom****Punkt 3.4.4****Ændres som følger:**

Sektionens udtalelse	EØSU's ændringsforslag
Under hensyntagen til de nationale kompetencer bør EU's politik fremme en universel ret til en passende bolig og tilskynde medlemsstaterne til at udvide socialt boligbyggeri og yde økonomisk støtte til dem, der er ramt af boligmanglen. EØSU <i>foreslår et nyt</i> mål for økonomisk overkommelige boliger i handlingsplanen <i>for gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder</i> , efterfulgt af en EU-strategi for hjemløshed baseret på	Under hensyntagen til de nationale kompetencer bør EU's politik fremme en universel ret til en passende bolig og tilskynde medlemsstaterne til at udvide socialt boligbyggeri og yde økonomisk støtte til dem, der er ramt af boligmanglen. EØSU <i>påpeger drøftelserne om det nye</i> mål for økonomisk overkommelige boliger i handlingsplanen, efterfulgt af en EU-strategi for hjemløshed baseret på benchmarking af national bedste praksis og gensidig

Sektionens udtalelse	EØSU's ændringsforslag
benchmarking af national bedste praksis og gensidig læring. Strategien for bekæmpelse af fattigdom bør omfatte en gensidig forståelse af det komplekse fænomen, hjemløshed. Det forudsætter en blanding af støtte og styrkelse af samarbejdet mellem de sociale myndigheder i medlemsstaterne.	læring. Strategien for bekæmpelse af fattigdom bør omfatte en gensidig forståelse af det komplekse fænomen, hjemløshed. Det forudsætter en blanding af støtte og styrkelse af samarbejdet mellem de sociale myndigheder i medlemsstaterne.

Begrundelse

Selv om begrebet »mål for økonomisk overkommelige boliger« er uklart, og dets gennemførlighed kan anfægtes, har dette ændringsforslag til formål ved hjælp af et kompromis at nå frem til en anerkendelse af den igangværende debat om emnet.

Resultat af afstemningen:

For: 75

Imod: 112

Hverken for eller imod: 6

ÆNDRINGSFORSLAG 9

SOC/829 — EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom

Punkt 3.4.9

Ændres som følger:

Sektionens udtalelse	EØSU's ændringsforslag
Forebyggelse af energifattigdom, hvor man sikrer lige adgang til energi og energiforsyningssikkerheden til overkommelige priser bør være en europæisk prioritet. Med henblik herpå bør medlemsstaterne tilskyndes til at udarbejde nationale planer og politikker for at udrydde energifattigdom, der integrerer og sikrer sammenhæng på tværs af alle EU-politikker og nationale politikker og finansieringsinstrumenter[1].	Forebyggelse af energifattigdom, hvor man sikrer lige adgang til energi og energiforsyningssikkerheden til overkommelige priser bør være en europæisk prioritet. Med henblik herpå bør medlemsstaterne tilskyndes til at udarbejde nationale planer og politikker for effektivt at håndtere energifattigdom, der integrerer og sikrer sammenhæng på tværs af alle EU-politikker og nationale politikker og finansieringsinstrumenter[1].
[1] EUT C 486 af 21.12.2022, s. 88, 1.1, 1.3.	[1] EUT C 486 af 21.12.2022, s. 88, 1.1, 1.3.

Begrundelse

Et mere realistisk mål samtidig med at der gøres opmærksom på spørgsmålets relevans. I den udtalelse, der citeres i fodnote 14, henvises der endvidere til punkt 1.1: »Der skal træffes hasteforanstaltninger for at forhindre og afhjælpe den energifattigdom, som borgere og forbrugere i EU står over for.«

Resultat af afstemningen:

For: 75

Imod: 113

Hverken for eller imod: 2

ÆNDRINGSFORSLAG 10

SOC/829 — EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom

Punkt 3.4.10

Ændres som følger:

Sektionens udtalelse	EØSU's ændringsforslag
I takt med at tjenester digitaliseres, skal tilgængelige, prismæssigt overkommelige og fysiske alternativer samt vejledning, der er let at navigere i, opretholdes for at forhindre digital udstødelse. EØSU efterlyser et memorandum om anvendelsen af kunstig intelligens og datadrevne velfærds politikker for fuldt ud at vurdere deres konsekvenser og de potentielle risici ved overvågning, kontrol og forskelsbehandling af personer, der oplever fattigdom, og andre sårbare grupper. Der bør også gennemføres en konsekvensanalyse af socialarbejderes arbejdsvilkår, når de anvender de digitale værktøjer.	I takt med at tjenester digitaliseres, skal tilgængelige, prismæssigt overkommelige og fysiske alternativer samt vejledning, der er let at navigere i, opretholdes for at forhindre digital udstødelse. EØSU efterlyser et memorandum om anvendelsen af kunstig intelligens og datadrevne velfærds politikker for fuldt ud at vurdere deres konsekvenser, både mulighederne og de potentielle risici ved overvågning.

Begrundelse

En mere realistisk formulering. Socialarbejderes arbejdsvilkår bør ikke være omfattet af denne udtalelse.

Resultat af afstemningen:

For: 71

Imod: 112

Hverken for eller imod: 1

ÆNDRINGSFORSLAG 11

SOC/829 — EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom

Punkt 3.6.3

Ændres som følger:

Sektionens udtalelse	EØSU's ændringsforslag
Det er helt afgørende, at finansieringen støtter ambitionen om i væsentlig grad at reducere og udrydde fattigdom. De politiske beslutningstagere bør tilpasse finansiering af fattigdomsbekæmpelse til skattesystemer, der bevarer den økonomiske dynamik og samtidig sikrer retfærdighed (potentielt støtter progressive nationale skattereformer eksempelvis af formueskat og skat på kursgevinster). Udviklingen hen imod målene for bekæmpelse af fattigdom og politiske reformer og investeringer med henblik på at gennemføre strategien for bekæmpelse af fattigdom og de nationale strategier for bekæmpelse af fattigdom bør medtages i henstillingen i forbindelse med det europæiske semester. Man bør i de nationale reformprogrammer og gennem de nationale strategier for bekæmpelse af fattigdom lægge vægt på sociale investeringer i de landespecifikke henstillinger, navnlig inden for uddannelse, sundhedspleje, social beskyttelse og social inklusion. Dette kan omfatte prioritering af social inklusion i FFR efter 2027 (eventuelt sammenkædning af midler med vedtagelsen af de nationale strategier for bekæmpelse af fattigdom) og reform af EU's økonomiske styring (det europæiske semester, finanspolitiske regler) for at prioritere sociale og miljømæssige mål og udelukke nødvendige investeringer fra underskudsberegninger.	Det er helt afgørende, at finansieringen bør støtte ambitionen om i væsentlig grad at reducere fattigdom, herunder udrydde ekstrem fattigdom. De politiske beslutningstagere bør tilpasse finansiering af fattigdomsbekæmpelse til skattesystemer, der bevarer den økonomiske dynamik og samtidig sikrer retfærdighed. Udviklingen hen imod målene for bekæmpelse af fattigdom og politiske reformer og investeringer med henblik på at gennemføre strategien for bekæmpelse af fattigdom og de nationale strategier for bekæmpelse af fattigdom bør medtages i henstillingen i forbindelse med det europæiske semester. Man bør i de nationale reformprogrammer og gennem de nationale strategier for bekæmpelse af fattigdom tage behørigt hensyn til sociale investeringer i de landespecifikke henstillinger, navnlig inden for uddannelse, sundhedspleje, social beskyttelse og social inklusion. Dette kan omfatte en nøje overvejelse af social inklusion i FFR efter 2027.

Begrundelse

Det er ikke nyttigt at behandle kontroversielle nationale skattespørgsmål i medlemsstaterne her. Etablerede EU-mekanismer for økonomisk styring finder anvendelse i forbindelse med fattigdomsrelaterede spørgsmål.

Resultat af afstemningen:

For: 75
 Imod: 117
 Hverken for eller imod: 2

ÆNDRINGSFORSLAG 12**SOC/829 — EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom****Punkt 1.1****Ændres som følger:**

Sektionens udtalelse	EØSU's ændringsforslag
Politikker til fattigdomsreduktion er kernen i EU's værdier og kræver en hurtig og effektiv indsats. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) fremlægger forslag til en omfattende EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom, der har til formål at udrydde ekstrem fattigdom med en rettighedsbaseret tilgang, hvor fattigdom anerkendes som en krænkelse af de grundlæggende rettigheder og en systemisk uretfærdighed. Udvalget opfordrer til en flerdimensionel definition af fattigdom, der omfatter sociale, psykologiske og politiske dimensioner sammen med materielle afsavn. Strategien for bekæmpelse af fattigdom bør fastsætte ambitiøse, målbare værktøjer og mål såsom at reducere fattigdommen med 50 % senest i 2030 og forbedre metoderne til opgørelse af fattigdom.	Politikker til fattigdomsreduktion er kernen i EU's værdier og kræver en hurtig og effektiv indsats. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) fremlægger forslag til en omfattende EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom, der har til formål at udrydde ekstrem fattigdom med en rettighedsbaseret tilgang, hvor fattigdom anerkendes som en krænkelse af den menneskelige værdighed og en systemisk uretfærdighed. Udvalget opfordrer til en flerdimensionel definition af fattigdom, der omfatter sociale, psykologiske og politiske dimensioner sammen med materielle afsavn. Strategien for bekæmpelse af fattigdom bør fortsat følge ambitiøse, målbare mål med henblik på en gradvis nedbringelse af fattigdommen senest i 2030 i det størst mulige omfang, som medlemsstaternes tilgængelige ressourcer tillader , og forbedre metoderne til opgørelse af fattigdom.

Begrundelse

Se ændringsforslaget til punkt 3.1.1.

Resultat af afstemningen:

For: 76
 Imod: 107
 Hverken for eller imod: 2